

Sygn. akt III Ca 896/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

SR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska

Protokolant Agnieszka Wołoch

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Państwowych Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko Gminie G.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt I C 1076/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) z tytułu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion-Hajduk

Sygn. akt III Ca 896/17

UZASADNIENIE

(...) Państwowe S.A. w W. domagała się zasądzenia od Gminy G. kwoty 18.583,24 zł oraz kosztów procesu tytułem odszkodowania za zaniechanie wykonania obowiązku dostarczenia lokalu socjalnego W., K., J. i K. H. (1), wobec których wyrokiem Sądu Rejonowego w G. orzeczono eksmisję z lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ulicy (...), z jednoczesnym uprawnieniem do otrzymania lokalu socjalnego. Wskazała, że dochodzone odszkodowanie obejmuje okres od 1 maja 2013r. do 31 grudnia 2015r. Podstawę prawną roszczenia stanowi art. 417 k.c. w zw. z art. 18 ust. 5 ustawy o ochronie praw lokatorów.

Kolejnym pozwem (...) Państwowe S.A. w W. domagała się zasądzenia od Gminy G. kwoty 15.359,19 zł z odsetkami ustawowymi oraz kosztów procesu tytułem odszkodowanie przysługujące jej od pozwanej, za zaniechanie wykonania obowiązku dostarczenia lokalu socjalnego B. i M. B., wobec których wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach orzeczono eksmisję z lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ulicy (...), z jednoczesnym uprawnieniem do otrzymania lokalu

socjalnego. Dochodzone odszkodowanie obejmuje okres od 1 sierpnia 2013r. do 30 listopada 2015r. Podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi art. 417 k.c. w zw. z art. 18 ust. 5 ustawy o ochronie praw lokatorów.

Postanowieniem z 2 września 2016r. (k. 104 akt I C 1186/16) połączono obie sprawy sygn. I C 1186/16 oraz I C 1076/16 do wspólnego rozpoznania

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu twierdząc, że strona powodowa nie wykazała że jest właścicielem lokalu, wysokości szkody, jak również zajmowania przedmiotowych lokali przez uprawnionych do otrzymania lokalu socjalnego. Powódka nie dołączyła również dokumentów źródłowych koniecznych do wykazania wysokości szkody. Nadto podniosła zarzut przedawnienia roszczenia co do rodziny H. za okres od maja 2013r. do dnia wniesienia pozwu.

Pismem z dnia 1 grudnia 2016r. powódka rozszerzyła żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 18.583,24 zł od dnia 23 stycznia 2014r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 15.359,19 zł od dnia 23 stycznia 2014r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 16 lutego 2017r. oddalił powództwo oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 4.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że powódka jest właścicielką lokali mieszkalnych położonych w G. przy ulicy (...) oraz przy ulicy (...). Wyrokiem z dnia 18 listopada 2008r. Sąd eksmitował W. H., K. H. (2), J. H. i K. H. (1) z lokalu położonego w G. przy ulicy (...), jednocześnie przyznając im prawo do lokalu socjalnego. Natomiast wyrokiem z dnia 17 stycznia 2011r. Sąd eksmitował z lokalu położonego w G. przy ulicy (...) A. B. (1), A. B. (2), B. B. i M. B., jednocześnie przyznając B. B. i M. B. prawo do lokalu socjalnego. Wykonanie wyroków zostało wstrzymane do czasu złożenia im przez Gminę G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Powódka wzywała pozwaną do dostarczenia lokali socjalnych uprawnionym, a następnie do zapłaty odszkodowania za niedostarczenie eksmitowanym lokali socjalnych.

Zgodnie z zasadami najmu i gospodarowania lokalami mieszkalnymi w (...) S.A. zwalniane lokale mieszkalne powódka przeznacza w pierwszej kolejności do przekwaterowania osób zamieszkujących w budynkach mieszkalnych położonych na gruntach wchodzących w skład linii kolejowej, osób z budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych o bardzo złym stanie technicznym i osób zajmujących lokale mieszkalne w budynkach dworców kolejowych i pozostałych budynkach wykorzystywanych do celów zarządzania infrastrukturą kolejową lub eksploatacji i utrzymywania infrastruktury kolejowej. W przypadku braku możliwości zagospodarowania lokalu mieszkalnego w ten sposób, powódka dokonuje jego zbycia na zasadach i w trybie obowiązującym w (...) S.A. Jeżeli zaś istnieje ekonomicznie uzasadniona konieczność dalszego wykorzystywania lokalu na cele mieszkalne powódka może podjąć działania zmierzające do zasiedlenia lokali w trybie przetargu, najpierw w trybie przetargu ograniczonego (wyłącznie dla czynnych pracowników powódki), a w razie niewyłonienia w ten sposób najemcy to w trybie przetargu nieograniczonego.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powódki miało podstawę prawną w art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 71, poz. 733 ze zm.), tj. za niedostarczenie lokalu socjalnego W. H., K. H. (2), J. H., K. H. (1), a także B. B. i M. B., którym takie uprawnienie przyznano wyrokami Sądu Rejonowego w Gliwicach.

Przytaczając treść art. 18 ust. 1, 3 i 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2005 r., nr 31, poz. 266 ze zm.) oraz art. 417 § 1 k.c., wskazał, że odpowiedzialność gminy i dłużnika na podstawie art. 18 ustawy o ochronie praw lokatorów ma charakter odpowiedzialności in solidum.

Sąd uznał jednak, że powódka nie wykazała, że lokal numer (...) przy ul. (...) oraz lokal numer (...) przy ulicy (...) były w okresach objętych pozwem zajmowane przez osoby uprawnione do otrzymania lokali socjalnych. Uznając zatem, że skoro powódka nie wykazała, że jej lokale były rzeczywiście zajmowane w spornych okresach przez uprawnionych do otrzymania lokali socjalnych, Sąd oddalił powództwo na podstawie art. 6 k.c. w zw. z art. 18 ust. 1 u.o.p.l. w zw. z art. 417 § 1 k.c.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniosła powódka zaskarżając wyrok w całości.

Zarzuciła nierozpoznanie istoty sprawy poprzez przyjęcie, iż powódka nie wykazała zasadności swego roszczenia, mimo że powódka zgłosiła wnioski dowodowe.

Zarzuciła także naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 187 §2 pkt 3 k.p.c. poprzez pominięcie wniosku powódki do przedstawienia dokumentacji będącej w posiadaniu pozwanej, pomimo że powódka wystąpiła z wnioskiem o okazanie dokumentów, których przeprowadzenie wykazałoby okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy; art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny zebranego materiału, w sposób wybiórczy z pominięciem sprzeczności pomiędzy twierdzeniami pozwanego kwestionującymi roszczenia powódki a stanowiskiem pozwanej wyrażonym na etapie przedprocesowym, co wynika z dokumentacji przedłożonej w załączeniu do pozwu, jak i ze względu na nieprzeprowadzenie dowodów, o które wnioskowała powódka.

Zarzuciła także naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez pominięcie, że to pozwana winna udowodnić, iż dany lokal mieszkalny nie jest zamieszkiwany przez osoby w nim zameldowane, pomimo iż to na wywodzącym twierdzenie spoczywa obowiązek jego poparcia stosownymi środkami dowodowymi;

Na tych podstawach wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od pozwanej na rzecz powódki, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Nadto z ostrożności procesowej ze uwagi na fakt, iż niemożliwym było powołanie się na nowe dowody w sprawie, jak i z uwagi na to, iż potrzeba powołania się na nowe dowody wynikała w dalszym toku postępowania, wnoszę o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z: a) notatki służbowej z dnia 15 marca 2017r. na okoliczność istnienia i treści pisma, w tym daty jego powstania, zajmowania lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w G. przez A. B. (1) oraz M. B.; b) notatki służbowej z dnia 17 marca 2017 r. na okoliczność istnienia i treści pisma, w tym daty jego powstania, zajmowania lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w G. przez W. H. w okresie objętym sporem, zaprzestania zamieszkiwania przez wyżej wymienionego w owym lokalu wskutek jego śmierci; c) pisma z dnia 5 października 2015 r. na okoliczność istnienia i treści pisma, świadomości istnienia obowiązku meldunkowego przez uprawnionego do lokalu socjalnego, zajmowania lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w G. przez W. H. w okresie objętym sporem; d) wniosek o wynajęcie lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta G. na okoliczność istnienia i treści pisma, pozyskiwania informacji przez Miasto G. na temat faktycznego zajmowania lokali mieszkalnych przez osoby; zajmowania lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w G. przez W. H. w okresie objętym sporem; e) potwierdzenie odbioru przesyłki z dnia 1 października 2015r.; potwierdzenie odbioru przesyłki z dnia 20 października 2015r.; potwierdzenie odbioru przesyłki z dnia 16 listopada 2015 r.; potwierdzenie odbioru przesyłki z dnia 5 lutego 2016r. na okoliczność ich treści, odbioru przesyłek przez W. H. nadanych na jego adres zameldowania.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powódki przyjmując jako podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla

rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materialnie dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne. Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Przewidziane w art. 233 k.p.c., ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r. III AUa 620/12). Stawiając zatem zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Jeżeli zatem Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, co ma miejsce w niniejszej sprawie, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 8 lutego 2012r. (I ACa 1404/11), z dnia 14 marca 2012r. (I ACa 160/12), z dnia 29 lutego 2012r. (I ACa 99/12); a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2012r. VI ACa 31/12).

Nie można również pominąć, iż same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012r., I UK 347/11).

Powódka tymczasem w apelacji nie wskazuje uchybienia przez Sąd I instancji regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów, a jedynie wskazuje, że ze zgromadzonego materiału dowodowego, należało wysunąć odmienne wnioski, korzystne dla niej, bo uwzględniające powództwo.

Pozwana wyrokami Sądu Rejonowego w Gliwicach została zobowiązana do złożenia W., K., J. i K. H. (1) oraz B. i M. B. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. Obowiązek ten wynikał z orzeczenia sądu, przez co wobec nie zakreślenia w nim terminu, do którego pozwana miała się z niego wywiązać, ukonstytuował się z chwilą uprawomocnienia wyroku, a jego realizacja nie była uzależniona od wezwania pozwanej przez byłych najemców do jego wykonania, ani tym bardziej przez powoda.

Pozwana z tego obowiązku się nie wywiązała w konsekwencji czego z mocy z art. 417 § 1 k.c. w związku z art. 18 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów mieszkaniowych zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014r. poz. 150) ponosi ona odpowiedzialność za powstałe w następstwie tego szkody.

Uregulowana w art. 18 ust. 5 ustawy o ochronie praw lokatorów mieszkaniowych zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego odpowiedzialność pozwanej ma charakter odszkodowawczy i powstaje tylko w przypadku, gdy właściciel wykaże, że na skutek zajmowania lokalu przez osobę bez tytułu prawnego w stosunku do których orzeczono nakaz opróżnienia lokalu mieszkalnego z przyznaniem im prawa do lokalu socjalnego poniósł szkodę (uchwała Sądu Najwyższego z 7 kwietnia 2006r., III CZP 21/06; uchwała Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2007r., III CZP 121/07).

Uwzględniając powyższe, na powódce ciążył obowiązek wykazania przesłanek warunkujących odpowiedzialnością pozwanej, a zatem zarówno dalszego zajmowania lokalu przez osoby bez tytułu prawnego, niemożności wynajęcia przedmiotowego lokalu z tego powodu jak również wysokości szkody (możliwego do uzyskania czynszu z tytułu wynajmu tego lokalu).

Sąd Rejonowy stwierdził jednak, że powódka nie wykazała, aby przedmiotowe lokale były zajmowane. Okoliczność ta ma potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Powódka próbowała braki te usunąć w postępowaniu odwoławczym. Niemniej jednak jej możliwości na tym etapie są ograniczone, co jednoznacznie wynika z treści art. 381 k.p.c. Zgodnie z nim, Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później.

Powyższe ograniczenie oznacza, że strona może powołać nowe dowody, fakty jedynie w sytuacji gdy nie istniała obiektywna potrzeba ich powołania w tym postępowaniu. Nie obejmuje więc sytuacji, gdy niepowołanie ich nastąpiło na skutek jej opieszałości, zaniedbań, zapomnienia lub błędnej oceny potrzeby ich powołania strona tego nie uczyniła (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98). Wskazany powyżej rygorystyczny nie stanowi ograniczenia konstytucyjnego prawa do sądu, czemu dał wyraz Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia z dnia 13 stycznia 2004r. (SK 10/03).

Wskazane powyżej przesłanki powołania się na nowe fakty nie zostały w niniejszym przypadku dopełnione, co uzasadniało oddalenie wniosku dowodowego wnioskowanego w apelacji, gdyż powódka miała obiektywną możliwość powołania tego dowodu, jednak wskutek zaniechania, nie przedstawiła ich, a zatem nie wykazała zasadniczych przesłanek odpowiedzialności pozwanej za zdarzenia wskazane w pozwie.

Mając na względzie powyższe, Sąd Rejonowy prawidłowo, kierując się przesłankami określonymi w art. 233 § 1 k.p.c. oraz uwzględniając obowiązki wynikające z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c, ocenił materiał dowodowy i stwierdził, że powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz art.108 § 1 k.p.c. Koszty te ustalono w oparciu o § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804 z późniejszymi zmianami).

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion - Hajduk